

אלגברה לינארית (2) תשע"ט 2018-2019 - סמסטר ב' - תרגיל 7

הנחיות: כתבו את הפתרון בכתב יד ברור, בצירוף שם (פרטי ומשפחה) ומספר ת.ז. יש לציין כותרת ברורה בראש הדף הכוללת את שם הקורס ומספר התרגיל. סרקו את הפתרון, כאשר השאלות בסדר עולה, והגישו אלקטרונית באתר הקורס עד ל- 8.5.19 בשעה 21:00.

אלא אם נאמר אחרת, בכל התרגיל V מסמן מרחב וקטורי נוצר סופית מעל שדה $\mathbb{F}$ ו- $T: V \rightarrow V$ אופרטור לינארי.

1. (א) יהי $P \in \mathbb{F}[X]$ פולינום. הוכיחו: אם λ ערך עצמי של T , אז $P(\lambda)$ ערך עצמי של $P(T)$.
 (ב) נסמן ב- m_T את הפולינום המינימלי של T . יהי λ ערך עצמי של T . הוכיחו: $m_T(\lambda) = 0$.
 (ג) יהי $P \in \mathbb{F}[X]$ פולינום. הוכיחו או הפריכו: אם $P(\lambda)$ ערך עצמי של $P(T)$ אז λ ערך עצמי של T .
2. יהיו $A \in M_n(\mathbb{F})$ ו- $B \in M_q(\mathbb{F})$ שתי מטריצות.
 נניח שהפולינום המינימלי של A הוא $m_A(X) = (X - \lambda_1)^{k_1} (X - \lambda_2)^{k_2} \cdots (X - \lambda_r)^{k_r}$ עם $k_i \in \mathbb{N} \cup \{0\}$.
 ונניח שהפולינום המינימלי של B הוא $m_B(X) = (X - \lambda_1)^{l_1} (X - \lambda_2)^{l_2} \cdots (X - \lambda_r)^{l_r}$ עם $l_i \in \mathbb{N} \cup \{0\}$.
 (כאשר החזקה $l_i = 0$, הגורם $(X - \lambda_i)^{l_i}$ אינו נמצא במכפלה).
 נסמן $C = \begin{bmatrix} A & 0 \\ 0 & B \end{bmatrix}$ את מטריצת הבלוקים מגודל $(n+q) \times (n+q)$.
 הוכיחו שהפולינום המינימלי של C הוא $m_C(X) = (X - \lambda_1)^{s_1} (X - \lambda_2)^{s_2} \cdots (X - \lambda_r)^{s_r}$ עבור $s_i = \max\{k_i, l_i\}$.
 כלומר, הראו שהפולינום m_C מאפס את C , ושהוא הפולינום המתוקן מהמעלה המינימלית שמאפס את C .
3. בשאלה זו V לאו דווקא נוצר סופית. יהי $P \in \mathbb{F}[X]$ פולינום. הוכיחו כי $\ker P(T)$ ו- $\text{Im } P(T)$ הם T -אינווריאנטיים.
4. בשאלה זו V לאו דווקא נוצר סופית.
 (א) הוכיחו: $\ker T^i \subseteq \ker T^{i+1}$ לכל $i \in \mathbb{N} \cup \{0\}$.
 (ב) $\text{Im } T^{i+1} \subseteq \text{Im } T^i$ לכל $i \in \mathbb{N} \cup \{0\}$.
5. הסבירו מדוע קיים $i \in \mathbb{N}$ כך ש- $\ker T^i = \ker T^{i+1}$, והוכיחו כי
 (א) $\text{Im } T^i = \text{Im } T^{i+1}$
 (ב) $\ker T^{i+1} = \ker T^{i+2}$
 (ג) $\ker T^i = \ker T^{i+j}$ לכל $j \in \mathbb{N}$
 (ד) $\text{Im } T^i = \text{Im } T^{i+j}$ לכל $j \in \mathbb{N}$
6. יהיו $P, Q, R \in \mathbb{F}[X]$ כך ש- $P = Q \cdot R$ וגם $\gcd(Q, R) = 1$. הוכיחו כי אם $P(T) = 0$ אז $\ker R(T) = \text{Im } Q(T)$.
7. יהיו $\lambda, \lambda' \in \mathbb{F}$ עם $\lambda \neq \lambda'$, ונניח שהפולינום האופייני של T הינו $\chi_T = (X - \lambda)^l (X - \lambda')^{l'}$ עם $l, l' \in \mathbb{N}$.
 (א) הוכיחו ש- $(X - \lambda)^l$ ו- $(X - \lambda')^{l'}$ הם פולינומים זרים.
 (ב) העזרו בסעיף א' בכדי להוכיח: $\text{Im } (T - \lambda Id_V)^l = \ker(T - \lambda' Id_V)^{l'}$.
 (ג) הוכיחו: $\ker(T - \lambda Id_V)^l = \ker(T - \lambda Id_V)^{l+1}$.
 (ד) יהי $g(X) = (X - \lambda)^h (X - \lambda')^{h'}$, כאשר $h = \min\{i \in \mathbb{N} \mid \ker(T - \lambda Id_V)^i = \ker(T - \lambda Id_V)^{i+1}\}$, ו- $h' = \min\{i \in \mathbb{N} \mid \ker(T - \lambda' Id_V)^i = \ker(T - \lambda' Id_V)^{i+1}\}$. הוכיחו כי $g(T) = 0$.
8. אופרטור לינארי $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ מוגדר על ידי $T(e_i) = e_{i+1}$ לכל $1 \leq i \leq n-1$, $T(e_n) = 0$, $k \in \mathbb{N}$, $1 \leq k \leq n$.
 (א) הוכיחו כי $\ker(T^k) = \text{Span}(e_{n-k+1}, e_{n-k+2}, \dots, e_n)$.
 (ב) מצאו בסיס של $\text{Im}(T^k)$.
9. אופרטור לינארי $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ מוגדר על ידי $T(x) = Ax$ לכל $x \in \mathbb{R}^n$, כאשר $A \in M_{n \times n}(\mathbb{R})$ $A = \begin{bmatrix} a_{11} & \cdots & a_{1n} \\ \vdots & & \vdots \\ a_{n1} & \cdots & a_{nn} \end{bmatrix}$.
 וגם מתקיים $a_{ij} = 0$ לכל $1 \leq i \leq j \leq n$. הוכיחו כי $T^n = 0$, ללא שימוש במשפט קיילי-המילטון.